

**Χαιρετισμός του Προέδρου Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας κ. Θωμά
Αντωνίου σε εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Υγείας**

Έντιμε Υπουργέ Υγείας,

Αξιότιμοι προσκεκλημένοι,

Κυρίες και Κύριοι,

Το θέμα που επιλέχθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας να προβληθεί κατά την Παγκόσμια Ημέρα Υγείας «Καθολική Κάλυψη Υπηρεσιών Υγείας», δεν θα μπορούσε να είναι πιο επίκαιρο για τον τόπο μας.

Η Κύπρος μας παραμένει η μόνη χώρα, σε αυτό τον χώρο που ονομάζουν αναπτυγμένο κόσμο, που δεν διαθέτει καθολικό σύστημα υγείας. Είναι δηλαδή η χώρα που αγνοεί και παραβιάζει περισσότερο από κάθε άλλη οικονομικά ανεπτυγμένη χώρα τα δικαιώματα των πολιτών της στην υγεία.

Ο Κύπριος πολίτης καλείται να καταβάλει από την τσέπη του για αγορά υπηρεσιών υγείας το ψηλότερο ποσοστό δαπανών στην ΕΕ, το οποίο φτάνει το 55% των συνολικών δαπανών υγείας, τη στιγμή που ο μέσος όρος στην ΕΕ είναι 15% (και όταν με βάση σχετικό δείκτη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας πάνω από 15% προσωπικές δαπάνες θεωρούνται κοινωνικά και οικονομικά καταστροφικές).

Η καθολική κάλυψη των πολιτών σε υπηρεσίες υγείας είναι καταρχήν ένα ηθικό ζήτημα: Ανεχόμαστε οι συμπολίτες μας (παιδιά, νέοι, ενήλικες ή ηλικιωμένοι) να πεθαίνουν, να υποφέρουν να εξευτελίζονται επειδή είναι φτωχοί; Και ακόμα και όταν δεν είναι φτωχοί να σπρώχνονται στη φτώχεια επειδή χρειάστηκαν ιατρική φροντίδα οι ίδιοι ή μέλη της οικογένειάς τους;

Σε μια εποχή που η κοινωνία όλο και περισσότερο ρέπει προς τον ατομικισμό και τον ανταγωνισμό, όπου ο κάθε πολίτης (και ιδιαίτερα οι νέοι σε ηλικία) νιώθουν να στέκονται μόνοι, νιώθουν την αποξένωση, την ανασφάλεια και την

αβεβαιότητα στο πετσί τους, η καθολική κάλυψη υπηρεσιών υγείας, ενισχύει το αίσθημα του δικαίου, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της κοινότητας και της πολιτότητας. Συμβάλλει στο να μειωθεί η αποξένωση και η ανασφάλεια, που είναι και οι βασικότεροι λόγοι που οι νέοι γυρίζουν τις πλάτες τους στους θεσμούς, στην πολιτική και την κοινωνία.

Υγεία για όλους σημαίνει λιγότερη ανισότητα στις ευκαιρίες ιδιαίτερα για τα παιδιά και τους νέους. Και δεν είναι λίγες οι φορές που γονείς υποχρεώνονται να διακόψουν τις σπουδές των παιδιών τους γιατί οι δαπάνες υγείας στέρεψαν τις οικονομίες για τις σπουδές. Η καθολική κάλυψη υπηρεσιών υγείας, μειώνει τις ανισότητες, περιορίζει ή και εξαλείφει τον κίνδυνο φτωχοποίησης και ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη.

Είναι για αυτό που η υγεία ορίζεται ως ανθρώπινο δικαίωμα. Δικαίωμα που εδράζεται στα θεμελιώδη δικαιώματα στη ζωή και στην αξιοπρέπεια. Και η έννοια του δικαιώματος αποκλείει το αντίθετο της. Δηλαδή δεν μπορεί ένα δικαίωμα να αποτελεί εμπόρευμα που θα το αγοράζουν οι προνομιούχοι.

Η μόνη κοινωνικά δίκαια αλλά και οικονομικά αποτελεσματική λύση για να διασφαλιστεί ο στόχος του «Καθολική Κάλυψη Υπηρεσιών Υγείας, για Όλους» είναι η υιοθέτηση καθολικού συστήματος υγείας που στηρίζεται στις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης και της ισότητας στην πρόσβαση. Είναι η εφαρμογή του ΓεΣΥ.

Με την εφαρμογή του ΓεΣΥ, όλοι οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας στη βάση των αναγκών τους, χωρίς να εκτίθενται σε οικονομικά καταστροφικές δαπάνες. Με την εφαρμογή του ΓεΣΥ διασφαλίζονται και θωρακίζονται οι ύψιστες αρχές που διέπουν ένα κοινωνικό κράτος, την καθολική κάλυψη, την κοινωνική αλληλεγγύη και την ισότιμη πρόσβαση.

Για αυτό επιτρέψτε μου να κάνω μια σύντομη ανασκόπηση των βασικότερων εξελίξεων των τελευταίων δύο χρόνων σε σχέση με την πορεία υλοποίησης

του ΓεΣΥ και να παραθέσω τους βασικότερους στόχους και ορόσημα για τα επόμενα δύο χρόνια:

Το 2016 είχαμε:

- Τις ομόφωνες πολιτικές αποφάσεις για εφαρμογή του συμφωνημένου μονο-ασφαλιστικού ΓεΣΥ στα πλαίσια συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων.
- Την κατακύρωση της προσφοράς για το Σύστημα Πληροφορικής.
- Την ολοκλήρωση της συζήτησης του τροποποιητικού νομοσχεδίου για το ΓεΣΥ στην Επιτροπή Υγείας της Βουλής.

Το 2017 είχαμε:

- Την υπογραφή των συμβολαίων για το Σύστημα Πληροφορικής και την έναρξη των εργασιών υλοποίησης του.
- Την συμφωνία των κοινωνικών εταίρων για το ύψος και την κατανομή των εισφορών.
- Την ομόφωνη ψήφιση των νομοσχεδίων του ΓεΣΥ και της αυτονόμησης από την Βουλή.
- Την ολοκλήρωση του δημόσιου διαλόγου για τους κανονισμούς που αφορούν στον τρόπο είσπραξης των εισφορών και στις συμπληρωμές.
- Την έναρξη των διαβουλεύσεων με τον ΠΙΣ για τους σφαιρικούς προϋπολογισμούς των Προσωπικών Ιατρών.

Το 2018:

- Συνεχίζουμε και εντατικοποιούμε τις διαβουλεύσεις με τον ΠΙΣ, και αναμένουμε να ολοκληρωθούν μέσα στους επόμενους μήνες.
- Στους επόμενους μήνες:
 - Αρχίζουμε τις διαβουλεύσεις για τους σφαιρικούς προϋπολογισμούς με του υπόλοιπους παροχείς υπηρεσιών υγείας που εμπλέκονται στην πρώτη φάση εφαρμογής του ΓεΣΥ, και
- Μέχρι το τέλος του χρόνου:

- Αναμένεται ότι θα ολοκληρωθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο που αφορά στην 1^η φάση του ΓεΣΥ (κανονισμοί και εσωτερικοί κανονισμοί),
- Ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του Σύστηματος Πληροφορικής,
- Αρχίζει η εγγραφή των ιατρών της πρωτοβάθμιας, και
- Αρχίζει η εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών.

Το 2019:

- Από τις αρχές του χρόνου:
 - Θα εντατικοποιηθεί η εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών,
 - Θα αρχίσει η εγγραφή των δικαιούχων στους καταλόγους των Προσωπικών Ιατρών,
 - Θα αρχίσει η εγγραφή των υπόλοιπων παροχέων υγείας,
 - θα συσταθούν όλες οι επιτροπές που προβλέπονται από τον νόμο: συμβούλια φαρμάκων, ιατροσυμβούλια κτλ.
- Τον Μάρτη του 2019 θα αρχίσουν να εισπράττονται οι εισφορές από το ΤΚΑ και τον Έφορο Φορολογίας, όπως και οι αποκοπές από το κράτος.
- **Και την 1^η Ιουνίου 2019 αρχίζει το ΓεΣΥ:** Συγκεκριμένα η 1^η φάση του ΓεΣΥ αφορά στο θεσμό του Προσωπικού Ιατρού, στις υπηρεσίες των Ειδικών Ιατρών σε εξωτερικούς ασθενείς, στα φάρμακα και στα εργαστήρια για διαγνωστικές εξετάσεις.
- **Την 1^η Ιουνίου 2020** μπαίνει σε εφαρμογή όλο το ΓεΣΥ με πιο σημαντική την ένταξη της ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας.

Αγαπητοί προσκεκλημένοι, καθυστερήσαμε πολύ. Ο κύκλος των μελετών, των επανασχεδιασμών και των παλινδρομήσεων έχει κλείσει. Τώρα οφείλουμε να προχωρήσουμε και προχωρούμε σε έργα.

Ο νόμος του ΓεΣΥ, είναι προϊόν της μεγαλύτερης δυνατής κοινωνικής συναίνεσης από την μια, και επιστημονικής και τεχνοκρατικής τεκμηρίωσης

από την άλλη. Ο νόμος καθορίζει τη φιλοσοφία, την αρχιτεκτονική και τα βασικά χαρακτηριστικά του ΓεΣΥ.

Στα πλαίσια του ΓεΣΥ ο κάθε κύπριος πολίτης είναι δικαιούχος από την στιγμή της γέννησης του, ανεξαρτήτως ηλικίας, προϋπάρχουσων και χρόνιων παθήσεων και οικονομικής επιφάνειας. Μέσω του ΓεΣΥ εφαρμόζεται η αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης όπου οι υπηρεσίες φροντίδας υγείας θα είναι διαθέσιμες σε όλους τους δικαιούχους στη βάση της ανάγκης και όχι της ικανότητας πληρωμής.

Το σύστημα υγείας μίας χώρας είναι πρωτίστως θέμα πολιτισμού και μετά θέμα πολιτικής υγείας ή οικονομικής πολιτικής. Η εφαρμογή του ΓεΣΥ δεν ήταν ποτέ θέμα οικονομικών δυνατοτήτων και οικονομικών αντοχών αλλά θέμα πολιτικής βούλησης. Γιατί το ΓεΣΥ δεν ενισχύει μόνο την κοινωνική ισότητα και αλληλεγγύη, ενισχύει και την αποδοτική χρήση των πόρων και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας. Είναι το αναγκαίο υπόστρωμα για σταθερή, βιώσιμη και δίκαια οικονομική ανάπτυξη.

Εμείς στον Οργανισμό παραμένουμε προσηλωμένοι στον στόχο μας, ώστε σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, την πολιτική ηγεσία, τους κοινωνικούς εταίρους και όλους τους φορείς της υγείας, να μπορέσουμε να παραδώσουμε στον Κύπριο πολίτη ένα σύγχρονο, βιώσιμο, λειτουργικό και ανθρωποκεντρικό σύστημα υγείας.

(ΜΓ/ΕΙ)